

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opravištvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Jugoslovansko bojišče.

Iz Zemuna 25. avg. po noči. [Izvirni telegram „Slovenskemu Narodu“.] Černjajev je Turke popolnem premagal. Bili so razbiti in razkropljeni in so v divjem begu. Turkov je palo petnajst do dvajset tisoč.

Telegram, ki ga je prejel list tukajšnje c. kr. deželne vlade pak se glasi:

Belgrad 25. avgusta. Šesti dan boja so bili Turki od Srbov prisiljeni, vojevanje na prostem polju prevzeti in so bili popolnem tepeni. Bežali so tja čez Katun in so popustili ves teren od sv. Stefana do Morave. Srbska vojska je bila prehudo utrujena, za to nij mogla razbitega (derutirane) sovražnika dalje poditi.

Turki na levem bregu Morave pak so nekaj šane naredili.

Še nobenega poročila z bojišča slovanskega na našem jugu nijmo s tako velikim, srčnim veseljem prejeli, kakor to denašnje o zmagi srbske, ki jo poroča spredaj stoječi telegram, naš in vladni.

In katero pošteno slovansko srce ne bi tako radostno poročilo le razveselilo, tem bolj, ker smo zadnje dneve v strahu in trepetu čakali, kako se bodo naši slovanski bratje obranili strašnih napadov!

V tem hipu ne moremo besedij iskati, ne mnogo govoriti, rečemo le: Bogu hvala, in slava hrabrim slovanskim srbskim bratom, slava Černjajevu, in — „bog pomozi dalje!“ Slovanje smo tako dosedaj vajeni nesreč, da

nam je vsaka zmaga, vsako znamenje, da prihaja in se bliža tudi naš boljši slovanski dan, uže največja sreča. Ta denašnja vest z jugoslovanskega bojišča nas je torej tem bolj razradovala, ker so še predvčeranjem nam sovražni listi s trdovratno sigurnostjo srbsko pobitje pri Aleksincu poročali.

Kar se stvarnega tiče, moramo še pričakovati natančnejših poročil. Kakor se nam iz tega kratkega telegrafskega poročila vidi, tepena je le glavna Ejub-paševa vojska na desnem bregu Morave stoječa. Podili so jo Srbi od svetega Stefana, to je zgoraj vzhodno nad Aleksincem, pet ur daleč do preko Katuna, ki leži (kakor nam general-štabni zemljevid kaže) prav na meji turške nad Nišem. Razumljivo je, da Srbi Turkov nijso mogli še dalje poditi in jih še več pobiti, ker od šest dnevne bitke so vendar morali biti strašno trudni, lačni in umorni.

Na levem bregu Morave stoji torej še manjša Saib-paševa turška vojska, ki je, kakor telegram poroča nekaj šanc naredila si. Kakor brž se Srbi le nekaj odpočijejo, pregnali in razbili bodo tudi to.

Ali je pri zadnji veliki bitki uže Horvatič bil za hrbtom od Knjaževca po cesti preko Gramade na Turke prišel in k zmagi pomagal ali ne, tega ne vemo iz poročila. Najbrž da ne. Pride torej še vedno prav tudi kasneje.

Ta zmaga bode iztrezovala naše nemškutarske in judovske kroge od njih dijabolskega nadejevanja, da so uže Turki na cesti v Belgrad, da je slovansko Srbstvo uže poraženo itd. Ali bode zamašila usta nekoliko tudi onim našim slovanskim strahopetnikom in večnim nesrečo prorokovalnim in jadikovalnim domoljubnim gavranom, ki sami nič ne

zaupajo in še družim zaupanje in pogum do delovanja jemlje! . . .

Tudi nova črnogorska zmaga se poroča. Telegram iz Cetinja naznanja: 15. avg. je bil boj na Previjah v Vasojevičih. Turki od Plava in Gusinja, okolo 5000 so preko Komskih planin udarili Kučam za hrbet, od druge strani je pa Mahumud paša prijel Kuče. Vojvoda vasojevički Miljan Vukov izve za to in udari na Sucesko v Poljimlju. Turci so bili tepeni in so izgubili dva čuvena glavarja. — Turci so od zadnje črnogorske zmage na Kučah tako vznemirjeni in prestrašeni, da na posamezne Črnogorce, ki se Podgorici bližajo, s kanoni streljajo. Črnogorci jim nalašč blizu hodijo, da Turki trosijo municijo.

„Glas Crnogorca“ takole risa položaj: Razbita Muktarova vojska je še v Trebinji, kjer čaka pomoči. Ali odkod bi ta pomoč prišla? Posade v mestih ne morejo pustiti posameznih utrjenih krajev svojih, kjer se še polumesec v Hercegovini vije; pa ko bi tudi hotele zbrati se okolo svojega glavnega komandanta, ne morejo, ker jih na vse strani naša vojska pazi. Samo od Drine ali izpod Sjenice bi Muktaru mogla pomoč priti. Ali pri Drini Alimpić proti Sarajevu tézi, in okolo Sjenice in Novega Pazara bi bilo Derviš paši pomoči proti Čolak-Antiću, ki operira mej Srbijo in Črnogoro in na vratih Stare Srbije. Pri tem se tudi s severozapada v Bosni pripravljaja posla turške vojski. Tu polkovnik Despotović organizira ozbiljen vstanek, kateremu se lepi izgledi odpirajo . . . Knez Nikolaj zdaj more uže iz Hercegovine ven iti tja, kamor ga večja potreba pozivlje.

O Černjajevu piše ta uže 21. avg.

Listek.

Pomladanski valovi.

(Roman, spisal Ivan Turgenjev; poslovenil dr. Maks Samec.)

XXII.

(Dalje.)

— „Storil bom vse, kar bode ugodno!“ vsklikne on. „Govoril bom z gospodično Emo.“

Gospa Lenora vsklikne radosti.

— „Tega pa, kakošen bode rezultat ne vem.“

— „Ah, ne odpovedujte se, ne odpovedujte se!“ spregovori zopet Lenora s prosečim glasom: „vi ste mi uže obljubili! Resultat bode nedvomljivo najboljši. Vsakako ne napravim jaz nič boljšega! Mene ne poslušaj!“

— „Ali vam je tako odločno objavila svojo odreko vzeti Klüberja?“ vpraša Sanin po kratkem molčanju.

— „Kakor da bi z nožem odrezala! Ona je vsa kakor oče Giovanni Battista! Svoje-glavniča!“

— „Svoje-glavna? ona?“ . . . ponavlja s potegnenim glasom Sanin.

— „Da . . . da . . . ali sicer pa angel. Vas bode poslušala. Pridite, pridite k maln! O moj mili ruski prijatelj!“ Gospa Lenora vstane hitro in ravno tako brzo objame glavo pred njo sedečega Sanina. Sprejmite blagoslovljenje materino — in dajte mi vode!“

Sanin prinese gospe Roselli kupico vode, da jej svojo besedo, da bo prišel skoro, spremi jo po stopnicah ldoli na ulico in se vrne v svojo sobo, ploskne z rokama in odpre na široko svoje oči.

„Tu,“ je mislil on, — „tu se je skrilo življenje! Da in tako se je zavrtelo, da se mi v glavi suče!“ Sanin nij skušal pogledati v samega sebe, pogledati kaj se tam godi? zmotnjava — in nič ko zmotnjava: „Denar sem

izdal,“ so pošepetale brezvoljno njegove ustne: „svoje-glavna . . . pravi njena mati . . . In jaz bi jej moral svetovati — njej? In kaj svetovati?“

Saninu se je zares v glavi vrtelo — in nad vsem tem viharjem mnogoličnih čuvstev, vtisov, nedokazanih misli se mu je neprenehoma vsiljeval Emin obraz, obraz, ki se je bil neizglodljivo vrezal v njevo pamet, to temno električno-potreseno noč, v tem temnem oknu pod lučjo milijonov migljajočih zvezd!

XXIII.

Neodločnimi koraki je stopal Sanin k gospe Roselli. Srce mu je silno tolklo; čutil je natanko, kako mu je duvalo v rebra. Kaj hoče povedati Emi, kako govoriti z njo? V hišo je šel ne skozi konditorsko sobo, ampak pri zadnjem vhodu. V majhnej prednej sobi najde gospo Lenoro; ona se ga je razveselila in vstrašila.

tiskani in nam včeraj došli „Glas Crnogorca“ to-le zdaj zanimivo, ker s telegramom veselo prehiteno sodbo: „Prva velika bitka, koju Černjajev odmiče in pripravlja na Moravi može vse prividne uspehe turške vojske izbrisati i Abdul-Kerimovu vojsku na srbski Vučji dol nagnaniti, gdje bi vsa snaga (moč) i ugled cjele vojske Sultanove svoj grob našla, kao što je Muktarova u Hercegovini, dočim slavna djela crnogorskega oružja Crnoj gori već osiguravajo položaj pobjediteljke.

Turki so zopet nesramno oskrunili avstrijsko zemljo v Dalmaciji. Iz Zadra se telegrafuje 25. avg.: Včeraj je prestopila turška četa avstrijsko mejo pri Osojniku, naropala 80 glav ovac, 5 volov, 5 mul, streljala na braneče kmete, pri katerih priliki je jeden kmet ranjen in jednemu je glava odsekana. Tudi na naše žandarje so Turki streljali. Dve kompaniji lovcev ste prišli v Osojnik. Turška četa je odpeljala naropano blago na turško ozemlje. Iz tega dogodka se utegnejo najmenitnejše posledice zgoditi. Turčija je nezmožna odškodovanje ali satisfakcijo dati, torej utegne Avstrija zgornjo Hercegovino zasesti.

Hubmajer piše iz vstaškega taborja pred Banjaluko 20. avgusta tržaškeje „Edinosti“: Odkar je odstranjen Karadjordjevič, gre nam vse boljše. Despotović je novo življenje v naša telesa zanetil, donesel je orožja in municije, ter še soboj pripeljal nad tri tisoče vojakov, izdal Bosnjakom lepo proklamacijo. Kar jih nij še za orožje prijelo, zdaj so vstali, morda bo uže Banjaluka v naših rokah, ko vi list v roke doboste. Nepopisljive so grozovitosti, ki jih krvoločni Turci delajo, dobili smo človeka zvezanega in za lase na drevo obešenega, bog ve koliko časa se je ta kristijan mučil, predno je poginil. — Mrtvih trupel nahajamo, kamorkoli pridemo, nezakopanih, katere zagrebamo. Zdaj ko imamo tudi topove, napredovali bodemo hitreje, dva ogleduha sta bila včeraj ulovljena, ko so se papirji pri njih našli, tudi precej ustreljena. Vi pa, rojaki, imejte nas v spominu, uže zopet me kliče tromba, torej: „Naprej zastava Slave“.

Iz Beograda 21. avg. [Izv. dop.]

V nemških časnikih, katere dobivate iz Dunaja in Pešte, čitate mnogo o miroljubnosti in miroželjnosti srbskega kneza in srbskega naroda. Uže sem vas v jednom dopisu svaril verovati tem glasom količkaj, torej nij

treba ponavljati. Pri nas je od kneza do zadnjega delavca vse za vojsko, zdaj, ko je Turek v deželi, še bolj, nego kedaj in mi smo trdno prepričani, da bomo na konci boja sovražnika sijajno iz svoje zemlje vrgli. Mir hoče pri nas le angleška in magjarska diplomacija, o teh pa vemo, da so naše bodočnosti protivni.

Novic iz bojišča vam žalibog ne morem več poročati, nego jih imate na tiskanem lističu, ki ga vam priložim. (Debelo na jedni strani „letečega lističa“ tiskani mali telegrami, našim bralcem uže znanega obsega. Ur.) Take buletine pri nas vlada izdaje, kadar se jej potrebno zdi, sicer pa tudi naši listi ne smejo mnogo pisati o kretanji vojske itd. Tako se tudi mi v Belgradu moramo vaditi v potrpljenji in razburjenem pričakovanji. Kaj ne bi, saj je ves naš moški svet na bojišči. (Mi Avstrijci smo to se ve da prosti, vaš dopisnik celo bolehen.)

Dosedaj je bilo v naši vojski premalo izučenihi oficirjev. Te so nam Rusi dali. Vsak dan jih pride po več. Malo težava je ker srbskega narečja ne razumejo, ali ipak se izvrstno uvrščajo v našo vojsko in upa se mnogo od njih.

H koncu še jedna. Životopis, ki ga je prinesel vaš „Slovenski Narod“ od svojega peterburskega dopisnika o Černjajevem in ga na srbski jezik preložil naš vladni „Istok“, cirkuliral je v tisočih eksemplarov v srbske vojski. Tako ste tudi vi nekaj storili za avtoriteto našega generalissima.

Ruski narod in jugoslovansko bojišče.

Iz Peterburga 22. avg. [Izv. dopis.]

Če bode boj na balkanskem poluotoku še dalje časa se bil in zlasti, če se Srbom samim ne posreči odbiti turškega napada, potem bode naša vlada res prisiljena, da z rusko armado na pomoč prihiti slovanskim bratom. Tako silno gibanje je nastalo v celem ruskem narodu. Ne le da se na tisoče rubljev daruje na pomoč Slovanom, gredo tudi dan za dnem ruski oficirji, odstavši svojo službo, spremljani od podoficirjev in prostih vojakov, v Srbijo.

V soboto 20. avgusta je vrelo občinstvo vseh krogov naše stolice k varšavškemu kolodvoru, ker se je raznesel glas, da se zopet več ruskih oficirjev z brzovlakom odpelje v Belgrad. In res se je zbralo na kolodvoru

dvajset oficirjev, 18 pehotnih, 1 kavalerijski, pa 1 artilerijski, večidel iz garde, mej njimi knez Lobanov, grof Konovič in itd., vsi mladi krepki ljudje. Vsak je imel soboj slugo, bivšega podoficirja. Zbrano pred kolodvorom ljudstvo je navdušeno klicalo hurá! in živio! ko so oficirji vstopili v vagone, hitevši v boj za svobodo Slavjanov. Včeraj se je zopet več oficirjev odtod odpeljalo. Iz Moskve se poroča, da je dozdej odšlo čez 61 oficirjev in 100 podoficirjev v Belgrad. Iz Orenburga pa se piše, da se je od tam odpeljal 60 let stari kozak s sedmimi svojimi sinovi Slovanom na pomoč. Da vsi ti Rusi gredo k Černjajevu, čegar ime ja zdaj najpopularnejše v Rusiji, mi nij treba pripovedovati.

Tudi zdravstvene pomoči Srbom ne bode več pomanjkovalo. 18. avgusta se je od tod odpravil uže četrti sanitarni oddel, s katerim je šlo 10 doktorjev, petnajst kirurgov (feldšerov), 7 sester milosrdja in 2 agenta. Dozdej se je samo iz Peterburga odpravilo 46 zdravnikov, 52 kirurgov, 40 sester milosrdja. Pa tudi druga ruska mesta pošljejo svoje posebne sanitarne oddele, n. pr. Moskva, Kazan, Harkov. Še celo malo mesto Derpt je nabralo 10.000 rubljev in za to svoto odposlalo sanitarni oddel 15 ljudi, mej temi 10 medicinarjev, v Srbijo. Nabira denarjev se še vedno vrši in omenjam mej drugim le klub ruskih trgovcev, ki je 20.000 rubljev daroval.

Ruski korespondenti, kateri so generala Černjajeva v glavnem kvartiru v Aleksincu obiskali, ne morejo dosti hvaliti njegove neizmerne delavnosti in skrbi za vse, česar je treba vojakom. Srbi so hrabri, a premalo vezbani za redno vojskovanje, tedaj jih Černjajev pusti cele dni v orožji in vojaških evolucionah vaditi. Intendantstvo, to je, preskrbovanje vojakov z živem, je zlasti za oddaljene oddelke slabo in neredno. Ko je Černjajev Babino glavo vzel, ostal je potem ta vojni oddel s komandantom Černjajevim vred tri dni brez živža in moral lakote trpeti. Srbski oficirji se nečejo udati stroge vojaške disciplini, kar ima svoj glavni vzrok v milicni sistemi. Vendar se zdaj na boljše obrača. Babino glavo je srbski poveljnik Mirković proti ukazu Černjajeva brez boja Turkom prepustil. Ko je Černjajev to slišal, klical je nejevoljno: Ko bi jaz imel le jeden ruski regiment, pa se upam v tej poziciji cel turšk korps zadržati. Sploh manjka oficirjev, zato

— „Teško sem vas čakala in čakala,“ spregovori ona šepetaje in z obema rokama stiskuje njegovo roko. Stopite na vrt, Ema je tam. Glejte! jaz se zanašam na vas!“

Sanin se odpravi na vrt.

Ema je sedela na klopici, blizo pota in iz večje korbice napolnjene s črešnjami odbirala zrelejše na krožnik. Solnce je stalo nizko — bilo je uže ob osmih zvečer in v širokih žarkih, s katerimi je ono zatapljal mali vrtič gospe Roselli, je bilo več bagra ko zlata. Zdaj pa zdaj je tihoma zašumljal listek in zapoznele bčele, letajoče od cvetke na cvetko so si pretrgoma prižumžavale; tu in tam je nekde zagorgotala grlica — jednoglasno in nevtrudljivo.

Ema je imela na glavi isti okrogli klobuk, v katerem se je peljala v Soden. Gledala je iz pod njegovih pripognenih krajev in se iznova pripognila v korbico.

Sanin se je približeval k Emi, brezvoljno skrajševaje vsak korak, in . . . in . . . in jej

nij vedel nič drugega povedati, kakor vprašati jo, zakaj tukaj odbira črešnje?

Ema mu je odgovorila počasi.

— „Te-le — zrelejše pojdejo v kuho, te pa bodo za napolnek paštet. Veste, mi prodajamo take okrogle paštete s sladkorom?“

Izgovorivši te besede, je pripognila Ema še niže svojo glavo in njena desna roka, z dvema črešnjama mej prsti, se je vstavila v zraku mej korbico in krožnikom.

— „Smem li sestiti k vam?“ vpraša Sanin.

„O da.“ Ema se zlahka odmakne na klopici. Sanin se vsede poleg nje. „Kako začeti?“ si misli. Ema mu je pomagala iz te teškoče.

— „Vi ste se bili denes na dvoboju, spregovori ona živo in se obrne k njemu z vsim svojim prelepim, sramožljivosti kipečim licem — in globoka — in globoka hvaležnost se jej je zasvetila iz očí! „In vi ste tako mirni? Ali nijste poznali iu čutili nevarnosti?“

— „Odpustite! Jaz se nijsem nikakoršnej nevarnosti podvrigel. Vse se je zvršilo brez nesreče in nevarnosti.“

Ema pomaje s prstom na levo in desno pred očmi . . . To je italijansko kretanje. — „Ne! Ne! ne govorite tega! Ne bote me prevarili! Pantaleone mi je vse povedal!“

— „Komu se še sme kaj zaupati! Ali me je tudi kipu poveljuika jednačil?“

— „Njegovi izrazi zamoreje biti smešni, ali njegovo čustvo nij smešno, niti to, kar ste vi denes zjutraj storili. In vse to le za mene . . . za mene . . . Tega vam ne bom nikoli pozabila.“

— „Uverujem vas, gospodičina Ema . . .“

— „Tega ne bom nikdar pozabila,“ ponovi ona prejenjavaje, ga bistro pogleda v oči in se obrne.

Zdaj je mogel videti Sanin njeni tajniki, čisti profil in zdelo se mu je, da nij videl še nikoli kaj jednacega in da še nij nikdar pre-

je vsak ruski oficir dobro došel in dobi precej komando nad bataljonom. Vsled teh vestij dan za dnevom ruski oficirji odpotujejo v Belgrad.

Ravnokar se raznaša govorica po mestu, da so Srbi Knjaževac zopet Turkom vzeli in da se tudi pred Aleksincem srečno bojujejo. Tako je veselje in navdušenje, kakor da bi šlo za zmago ruske armade.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 26. avgusta.

Cesarjevič Rudolf je 21. t. m. dopolnil osemnajsto leto. Cesarska rodbina je dan letá praznovala v svojem gradu v Ischelnu. **Na Gališkem** se uže pridno pripravljajo k volitvam. Tudi v Lvovu bode zbor volilcev, h kateremu bodo povabili ministra Ziemialkovskega. Rešiti mu nameravajo dati sigurno sitno vprašanje, s čim, da se gospod minister opraviči, ko uže toliko časa sedi v vladi, Poljakom po vsem sovražni.

Češk list naglašá, kako **Hrvatje** in Dalmatinci od leta 1872 s svojo popustljivo in mirno, ter pohlevno politiko nijso nič dosegli, niti si pridobili naklonenost svojih sosedov. Res je tako. Slovan z mehko bo ne bode nikjer nič dosegel.

Vnanje države.

Iz **Srbije** poroča „Pol. Corr.“ od avstr. konzula: Knez Milan je sklical 24. avgusta zvečer zastopnike tujih vlastij in jih prosil, naj one dobre službe, ki so mu jih ponudili gledé ponehanja vojske povsod, tudi nasproti Črnogore, pričnó. Zastopniki so vladam telegrafirali. — Mi menimo, da zdaj mirú še tako brž ne bo. „Dobro voljo“ kažejo.

V **Carigradu** raste zopet vpljiv prejšnjega Abdul-Azizovega velicega vezirja Mahmud-paše, ki je z Rusi bolje izhajal. On dela za sina Azizovega, za Jussuf Izzedina, da bi ga na sultanski prestol spravil. Bog zna kaj se še zgodi tam doli.

Na **Turškem** nameravajo sedaj oborožiti ljudske druhali, ter iz njih narediti v Carigradu nacionalno gardo. Gorje pa potem evropske civilizaciji, katera živi v turške metropoli!

Mac-Mahon, predsednik francoske ljudovlade, odhaja ravno sedaj iz Pariza, da si ogleda po navadi potentatov jesenske manevre v južnej Franciji.

Valovi, koje je prouzročil govor Marcérov se še sedaj nijso polegali. Tudi minister javnega, dela Christophe, je govoril, ter hvalil republikanske naredbe.

Iz **Berlina** govori telegraf, da so uže vendar poklicali Prusi svoji ladiji „Kaiser“ in „Deutschland“ iz solunske postaje domov.

23. avgusta sti odjadrati od mesta, ter nastopili pot proti otoku Malti. Koliko nepotrebne se je o tej stvari uže mnogo prej pisalo!

Domače stvari.

— (Srbska zmaga v Ljubljani.) Včeraj na vse zgodaj je prejelo uredništvo „Slovenskega Naroda“ v Ljubljano telegram o Černjajevega zmagi, ki je bil uže po noči v Ljubljano dospel. Nekateri prijatelji so dobili takoj telegram brati. Vest se je razširila kakor ogenj po vsej Ljubljani. Do polu dne je prišla k nam v redakcijo velika množica znancev in prijateljev lista in stvari, ki so želeli sami videti original telegrama, drug je druzemu „kljuko podajal.“ Ko je o polu dne tudi uradni list jednako poročilo uže tiskano prinesel, govorilo se je po javnih prostorih samo o tem. Povsod v narodnih in pravo avstrijskih krogih je bilo veselje in navdušenje veliko. Nemaškutarji pa žalujejo za brate Turke.

— (Hranilno in posojilno društvo, registrovano tovarštvo z omejenim poroštvom v Ljubljani) se je konstituiralo, in v včerajšnji seji sledeče gospode volilo: za predsednika je voljen Josip Sterzelba, hišni posestnik in trgovec, za namestnika Josip Regali, hišni posestnik in občinski svetovalec, za blagajničarja Zdešar, hišni posestnik, in v stalni odbor: Edvard Hohn, hišni posestnik, Ivan Goljaš, hišni posestnik, Franjo Zupančič, hišni posestnik, Anton Klein, lastnik tiskarne, Herman Hariš, trgovec, Vaso Petričič, hišni posestnik in trgovec, Zark, krojaški mojster, Miha Krašna, hišni posestnik in Anton Stepančič, hišni posestnik. Ker uže imena odbora zagotovljajo, da to društvo, ki bode le podpora nižjim rokodelcem in obrtnikom dajalo, bode lep prospeh imelo torej priporočamo društvo. Delež velja 10 gl. in se dobiva pri gospodu predsedniku št. petersko predmestje št. 16; tudi vnanji udje lahko pristopijo; ako ima kdo do društva ljubezen, lahko nepotrebne novce takoj pri društvu naloži, kateri 5% obresti nesó in se tudi vložna knjižica dobi, ki potrjuje vloženi znesek, kateri se pa kakor v tukajšnji hranilnici na zahtevanje z obrestmi takoj zopet izroči ob uradnih urah. Gospodje odborniki so vse delovanje glede na korist društva brezplačno zagotovili, in posebno

pa gospod predsednik je tudi začasno stanovanje brezplačno v svojej hiši, kakor omenjeno, prepustil.

— (Razstava) J. Šubic-ove velike oltarne podobe sv. Martina v tukajšnji reductnej dvorani na St. Jakobskem trgu traja samo še denes od 9 tih zjutraj do 5 tih popoldne proti vstopnini 10 kr. Naj bi nobeden ne opustil ta umotvor našega rojaka ogledati si.

— (Iz Idrije) 25. avg. se nam piše: Povodenj imamo pri nas! Od včeraj po polu dan do sedaj, ko vam to poročam, dežuje neprestano. Kakor da bi se bilo nebo pretrgalo lilo je po noči, bliskalo se in treskalo. Ob dveh čez polu noč, vendar še nij bilo nikake nevarnosti, a potem začela je Idrija naraščati in proti jutru prestopila je svoje meje, krenila na vožno pot, ter kmalu napolnila vse hiše ob bregu. V kletih in stanovanjih pri tleh povsod — voda. V Žnidaršičevknej gostilnici plavajo vsi sodi, strah je velik, da so se odprli! — Denes po polu dne je pretrgala voda zid Žnidaršičevknege vrta tik glavne ceste, na drugej strani — na Nikovi — pak je škarpo soboj vzela. Zaradi nevarnosti raztrgali so most čez Nikovo pri „špitalu.“ Glavni most čez Idrijo pri sv. Križu je v velikej nevarnosti, ker na nekem kraji blizu Kogovšekovega mlina so pretrgane „grablje.“ Ako dež ne preneha — adijo drva, na Tolminsko peljala jih bode Idrija — potem pa kaka škoda gozdnariji. — Pokopališče je pod vodo. Bog nas varuj nesreče!

— (O letini v Vipavskej dolini) piše „Kmetovalec,“ da kaže létos prav slabo. Trta je uže koj na spomlad slabo, to je malo zaroda pokazala, pa še od tega je velik, velik del vsled hude zime pred cvetjem, in neprestanega deževanja mej cvetjem odpadel, tako da nij, posebno po veternih legah skora čisto nič grozdja na trtah. Po zavetnih legah imajo pa tudi le močne gnojne trte kaj, bolj puste pa tudi nič. Posestnik, kateri bi imel deset sodov vina pridelati, pridelal ga bode letos komaj dva ali pa še toliko ne. Zgodnje sadje, posebno črešnje, marelice, hruške, breskve i. t. d. je vse zima vzela, tako da se nij za to skoro nič stržilo. Sena pridelalo se je pa, posebno po bregih, nekoliko več kakor lani. Zimsko žito se je kaj slabo obneslo, krompir, posebno zgodaj zrel, je tako še precej. Zdaj

trpel kaj tacega, kar je občutil v tem trenutku, Duša njegova se je vnela.

„Ali moja obljuba“ mu zaiskri v mislih.

— „Gospodičina Ema“ . . . začne zopet po kratkem omahovanji

— „Kaj?“

Ona se nij obrnila k njemu in je nadaljevala prebirati črešenje, marljivo prijemala s konci prstov za njih receljne, pridno pripovzdigovala lističe . . . In s kako zaupnim njegovanjem je izgovorila jedino besedo: „Kaj!“

— „Vam nij vaša mati nič objavila . . . zastran . . .“

— „Zastran?“

— „O meni?“

Ema vrže hitro nazaj v korbico ž nje vzeto črešnjo.

— „Ali je govorila z vami?“ vpraša Ema.

— „Da.“

— „Kaj vam je tacega povedala?“

— „Povedala mi je, da vi . . . da ste vi odločili spremeniti . . . svoje prejšnje namere.“

Emina glava se zopet skloni; popolnem izgine pod klobukom, le vrat se je videl, gibek in nježen kakor stelo velike cvetke.

— „Kakšne namere?“

— „Vaše namere . . . tikajoče se . . . prihodnjega vravnanja vašega življenja.“

— „To je . . . vi govorite . . . o gospodu Klüberju?“

— „Da.“

— „Ali vam je mati rekla, da nečem biti Klüberjeva žena?“

— „Da.“

Ema se vzdigne s klopice, korbica se nagne, pade . . . Prejde jedna minuta . . . druga . . .

— „Čemu vam je to povedala?“ se zaslíši zopet njen glas. Sanin vidi kakor popred, zopet jedino Emin vrat. Prsi so se vzdigovala in poniževale hitreje kakor popred.“

— „Čemu? Vaša mamá so mislili, da bi zamogel jaz, ki sem se v tako kratkem času sprjaznil z vami in ker ste dobili ne-

kako zaupanje da mene, podati vam koristen svet — in da bi vi mene poslušali.“

Emine roke so se tikoma spolzile na kolena . . . zdaj začne prebirati gube svoje obleke.

— „Kakšen svet mi bote vi dali gospod Dimitrij?“ ga vpraša po kratkem prenehanji.

Sanin je videl, da so se Emini prsti tresli na kolenih . . . Prebirala je gube na obleki samo zavoljo tega, da bi skrila to trepetanje. Sanin položi rahlo svojo roko na te blede trepetajoče prste.

— „Ema,“ spregovori on — „zakaj me ne pogledate?“

V tem trenutku vrže ona svoj klobuk nazaj čez pleči, upre v Sanina svoje oči, zapljuje in hvaležneje, kakor popred.

Ali pogled njenega lica ga je zarudel in skoro oslepil. Topli blesk večernega solca je ožarjal njeno mlado glavo — in izraz te glave je bil svitleji in jarkeji, kakor blesk sam.

(Dalje prih.)

vlada pa še prav močna suša, kajti pravega dobrega dežja nij, posebno po nekaterih krajih kakor v Št. Vidu, Podragi i. t. d. uže čez mesec, vročina pa strašanska in vedni veter. Kar kaka rosa danes poškropi, burja tudi še danes posuši. Ob fižol, večinoma tudi ob turšico smo uže, otave ne bode tudi nič. Kaj bode se zeljem in repo, se še ne ve, pa kaj, to so pridelki, zadnji v gospodarstvu. Po vsem se Vipavcem letos prav grda piše, kajti vina ne bode skoro nič, in to je jedini pridelek, za katerega se denar potegne. Krompirja je kje do vseh svetih, fižola skora nič, turšice nič, krme malo. Jedino se živino si bodo v stanu boljši gospodarji kaj pomagati, pa tudi ta ne bode draga, kajti radi velicega pomanjkanja krme je bode dosti preveč na prodaj.

Razne vesti.

* (Samoumori) so v Trstu tako pogostoma, da ne preide teden brez jednega ali več samoumorov; vsak teden pa se tudi čita v lokalnih listih o napadih, pretepih, umorih in tatvinah; največja rola v Trstu v taci slučajih je nož in bodalo. Pretekli teden se je ustrelil 60letni gospod na judovskem pokopališču z revolverjem. Doma so ga pogrešali uže več dnij, trpel je več časa in se mu je po glavi mešalo, kar ga je tudi k samoumuru pripravilo. — Tudi se je ustrelil iste dni neki trgovec v Barkolah poleg Trsta, uzrok nij znan, najbrže so slabe trgovinske razmere vplivale na njega. — Tudi se je obesil neki rokodelc na originalni način tekoči teden; privezal je za stopnice vrvi, potem si jo je krog vrata zadrnil, in smuknil čez stopnice navzdol; dobili so ga precej, ali rešiti ga nijso več mogli, ker je uže mrtev bil.

* (Dahomejsko barbarstvo.) Dahomejski kralj je dal 2. avgusta poloviti vse Evropejce bivajoče v njegovih deželah. Da jih bode podavil, ter jim vzal vse, nij dvomiti! Po angleškem časopisju je zarad tega velika razdraženost. „N. Fr. Presse“ se pa dosedaj še vendar nij oglašila, da bi branila in opravičila dahomejsko barbarstvo!

Umril v Ljubljani

od 22. do 24. avgusta:

France Komar, mizarja otrok, 1 mes., v bolnici, zaradi prezgodnjega poroda, na slabosti. — Alojzij Košir, pismonoše otrok, 4 l. 1 m., za vnetico grla. — Jakob Flies, 76 l., iz sirotišnice, na oslabiljenji.

V Kamniškej čitalnici

se oddaje takoj v najem

gostilnica

na najboljšem prostoru v mestu, s prostornimi sobami, velikim hlevom in z veliko kletjo. (269—2) Več se izve pri čitalničnem oboru v Kamniku.

Nekaj pisarjev

sprejme se začasno v službo pri glavnem zastopu banke „SLAVIJE“ v Ljubljani na glavnem trgu št. 10. (271)

(272)

Oznaniło.

Glavno zastopništvo za Štajersko, Koroško in Kranjsko občnega vzajemnega zavarovalnega zavoda „Janus“ za glavnice in dohodke na Dunaji s tem naznanja javnosti, da je za svojega zastopnika na Kranjskem izvolilo gospoda

Aleksander Gruber-ja

v Ljubljani, na starem trgu št. 15 (c. kr. glavna zaloga tobaka.) V Gradci, 25. avgusta 1876.

Z ozirom na gori stoječe oznanilo priporoča se podpisance p. t. občinstvu, da ga obilno počastje z naročili zavarovanj na življenje, ter je tudi zmirom pripravljen v raznih oddelkih postreči vsem s primernimi razjasnili.

Z odličnim spoštovanjem

V Ljubljani 26. avgusta 1876. **Aleksander Gruber,** zastopnik „Janusa“ za Kranjsko.

Tržne cene

v Ljubljani 26. avgusta t. l.

Pšenica hektoliter 8 gld. 45 kr.; — rež 6 gld. 17 kr.; — ječmen 4 gld. 39 kr.; — oves 3 gld. — 41 kr.; ajda 5 gld. 53 kr.; — prosó 4 gld. 39 kr.; — koruza 5 gold. 40 kr.; krompir 100 kilogramov 3 gld. 40 kr.; — fižol hektoliter 7 gld. 50 kr.; masla kilogram — gl. 94 kr.; — mast — gld. 85 kr.; — špeh frišen — gld. 66 kr.; — špeh povojen — gld. 75 kr.; jajce po 2 kr.; — mleka liter 8 kr.; govednine kilogram 50 kr.; — teletnine 44 kr.; — svinjsko meso 58 kr.; — sena 100 kilogramov 2 gld. 62 kr.; — slame 3 gold. 15 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 8 gold. — kr.; — mehka 5 gld. — kr.

Dunajska borza 26. avgusta.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankoveih	66 g'd. 45	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	70	05
1860 drž. posojilo	111	50
Akcije narodne banke	856	—
Kreditne akcije	141	30
London	121	50
Napol.	9	68
C. k. cekini	5	83
Srebro	102	25

V tiskarni družbe sv. Mohora v Celovcu so ravnokar na svitlo prišle: (238—5)

Slomšekove pesni.

Zbral, uredil in izdal

Mih. Lendovšek.

Slomšekovih zbranih spisov prva knjiga. Srednje osmerke str. I.—XVI. in 256.

Prodaja Jurij Lercher v Ljubljani, trdo vezan iztis po 1 gld., broširan po 90 kr. — Dobivajo se po iste ceni tudi: v Celji pri Drekslerju, v Mariboru pri Fr. Leirerju in pri uredništvu „Slov. Gospodarja“, v Celovcu pri Lieglu in pri Leonu, v Gorici pri Dase-u, v Gradcu pri U. Moserju, v Trstu pri Simpfu, v Zagrebu pri Suppanu.

Kdor pa pošlje izdajatelju v Ptuj (Pettau) po nakaznici 1 gld., oziroma 90 kr., dobi knjigo takoj franko na dom poslano.

Opozorjemo še posebej č. gg. katehete in učitelje na to, da zdaj ob konci šolskega leta nij lahko dobiti lepšega darila za šolsko mladež, kakor so te Slomšekove pesni.

Beste Nähmaschine der Welt.



Za Kranjsko jedino in samo pravi pri podpisanemu!

Poleg originalnih

Elias Howe-jevih šivalnih strojev

imam v zalogi izključivo le jaz

Originalne Singer & Grover & Backer

šivalne stroje

po fabriškej ceni na debelo in drobno.

Razun tega imam vedno v zalogi tudi najboljše inozemske stroje po jako znižanej ceni in sicer: Wheeler & Wilson, Grover & Backer štev. 19, The Little Wauzer (zadnje na željo ameriksanske), Taylor, Germania, Saxonia, Wilcox & Gibbs, Express, Linkola, Cillinder Elastic, stroji za valati itd.

Ponarejeni ali uže rabljeni, in iztečeni stroji dobé se po okolščinah se ve da 25 do 30% cenejši, so p. tudi za 50% slabejši in manj vredni kot zgornji.

Todaj previdnost pri izbiri!

Kdor tedaj solidni in dobri stroj želi, obrne naj se zaupljivo na me, jaz sem se vedno trudil z zanesljivim postopanjem ohraniti moje dobro ime.

Garancija zanesljiva. — Tudi na vplačevanje v obrokih.

Ljubljana, glavni trg šte. 168.

S odličnim spoštovanjem

Franc Detter.

(453—17)

Svilo, cvira, žvanke, aparate, pripravo za prsne gube itd. imam vedno v velikej izbiri v zalogi. Po deželi sprejma moj potovalec, g. Anton Grebencee uljudno vsa naročila, ter ob enem podaje potrebni poduk.

Svarilo.

Zaradi od drugih strank dohajajočih ponudeb jednako imenovanih strojev naj se nikdo ne da motiti, ker vsak kdor mojo mnogovrstno zalogo obišče, se prepričati more, da je resnično, kar je zgoraj povedano.

Zaloga hišnega orodja

Fr. Doberleta in H. Harischa

v Ljubljani,

v frančiškanskej ulici št. 8 in na dunajskej cesti št. 79.

Največja zaloga hišnega orodja,

izdelanega navadno lepo, kakor tudi najbogatejše okinčanega.

ZALOGA

domačih in inozemskih snovi za mobilije, zagrinjal, rolleaux za okna, prtov za mize, koltrov za postelje, kakor tudi preprog.

Prevzemata tudi tapeciranje sob in okinčanje celih stanovanj, hotelov, kopelj, kancelij itd. itd.

Ceniki in narisi pošiljajo se na zahtevanje zastonj, ravno tako oddaje se hišno orodje ali sploh pošiljatev za plačilo na obroke.

(248—9)

■ Cene so kar najmogoče nizke. ■